

Minőség kompromisszumok nélkül

„Megoldásra váró anomália az együttesek finanszírozása közötti jelentős különbség, a zenekari művészek átlagbére, de komoly gondokkal nézünk szembe a zenei utánpótlás vonatkozásában is.”

A Pannon Filharmonikusok ARANYFEDEZET-évada a minőségi kikapcsolódás élményét ígéri, kompromisszumok nélkül, a 2019/2020-as koncertsorozatok közönségének. A pécsi és a budapesti közönség ebben az évadban nyomon követheti, hogyan képes két vezető karmester az együttes élén különböző módon, de mégis egy cél felé navigálni a zenekart. Tervekről és a TAO-t felváltó többlettámogatásról kérdeztük Horváth Zsoltot, a PFZ igazgatóját.

I Milyen kihívások várnak az együttesre a következő évadban?

– A 2019/2020-as évad tekinthető az első teljes olyan évadnak, melynek összeállítását Bogányi Tiborral és Gilbert Vargával közösen készítettük. Mindez egyaránt megmutatkozik a műsorpolitikán, valamint a zenekari műhelymunkán is. Egy jól előkészített szakmai évad áll előttünk. Fontos azt is figyelembe venni, hogy egy új vezető karmester érkezése egyben egy új időszak kezdetét is jelenti, így a zenekar életében egyszerre van jelen a befelé figyelés, mely egy precíz műhelymunkát is eredményez, másrészt a külvilággal való kapcsolatteremtés igénye is, hiszen mind művészeti kihívásban, mind mennyiségüket tekintve inspiráló darabokat játszunk, melyek várhatóan valamennyi játszóhelyünkön kielégítik majd a közönség igényeit.

I Jövőre Beethoven-évfordulót ünneplünk, ez mennyire mutatkozik majd meg a következő évad műsorában?

– A zenekar valamennyi bérletsorozatában megjelennek Beethoven művei. Igaz ez a kamarasorozatainkra és az egyetemisták számára kialakított Classical Chill Out elnevezésű rendkívül népszerű programjainkra is. Illetve a kezdetektől állandó zenekarként ebben az évadban is részt veszünk a Müpa aktuális maraton sorozatában, melynek középpontjában természetesen Beethoven áll.

I A nyár egyik legfontosabb változása a zenekarok életében, hogy körvonalazódni látszik a TAO-rendszert felváltó pontrendszer. Mit kell erről tudni?

– A kulturális államtitkárság a zenekarok nyári szabadságolásának idején ismertette az együttesek vezetőivel a *Forrás a zenének, feladat a zenésznek* (továbbiakban FZ-FZ) című programját. A program nyilvánossá tétele jelentős várakozás előzte meg a szakma részéről. Egyrészt tartalmi szempontból, hiszen 2019 februárjában egy szakmai találkozón Fekete Péter kultúráért felelős államtitkár jelezte a szcena képviselőinek, hogy ko-

molyzenei stratégia építését tűzte ki célul. Másrészt pénzügyi szempontból, mivel a korábbi TAO-támogatás a zenekarok egy részénél a büdzsé érdemi hányadát adta.

I Mit gondol, a PFZ-t hogyan érintik majd a változások pénzügyileg? Végeztek esetleg bármilyen számítást ezzel kapcsolatban?

– Az elmúlt évtizedben a szimfonikus zenekarok nagyon különböző mértékben építettek a TAO támogatásra. Itt három fő csoportot biztosan el tudunk különböztetni: vannak együttesek, amelyeknek az éves büdzséjében a TAO intenzitás 2-3% volt, van néhány együttes, amelynél 10% körüli értéket tett ki – ide tartozik a Pannon Filharmonikusok is – és van olyan zenekar is, amelynek az éves működési keretében az 50%-ot is meghaladta a TAO támogatás.

A Kodály Központ rezidens zenekaraként nagyon intenzív közönségépítő tevékenységet végeztünk az elmúlt 10-15 évben, melynek hatásaként dinamikusan nőtt a jegy- és bérletbevételeink. Ugyanakkor fontosnak tartom hangsúlyozni, hogy számunkra a zenekar szakmai programja és annak sérthetlensége mindig elsőbbséget élvezett, tehát soha nem merült fel bennünk, hogy programot generáljunk a TAO támogatás okán. A művészeti program a Pannon Filharmonikusok esetében nem volt és nem lehet üzleti alapú.

Bizonyos vagyok abban, hogy az első két csoportba tartozó együttesek nominális többlettámogatása legalább szinten marad. Az 50% körüli bevétellel gazdálkodó harmadik csoportba tartozók korábbi TAO intenzitása azonban ebben a rendszerben nem elérhető. Ugyanakkor a valóság ennél árnyaltabb. Egyrészt a bemutatott program támogatási időszaka 2019. január 1-től 2020. május 31-ig tart, tehát a megítélésre kerülő összeg három félévre szól – így érdemi nominális emelésre van szükség a reálérték megőrzéséhez, másrészt a támogatás többletfeladat vállalással is jár, melynek természetesen költségvonzata is van.

Gilbert Varga vezető karmester, Horváth Zsolt igazgató és dr. Páva Zsolt polgármester az ARANYFEDEZET-évad sajtótájékoztatóján

■ Kik kerülhetnek nehéz helyzetbe az új rendszer életbe lépésével?

– E kérdésfelvetésnél is legalább két sajátosságot érdemes megemlíteni. Az egyik sajátossága az új helyzetnek, hogy azok az együttesek, amelyeknél a korábbi TAO intenzitás rendkívül magas volt, ott a korábbival azonos vagy magasabb támogatási intenzitás nem érhető el. Számukra a korábbi mérték megtartása egyedi kultúrpolitikai döntés függvénye. A 10% körüli együttesek esetében a sajátosság az, hogy a korábbi TAO támogatás az adott zenekar alapműködésének a finanszírozásába beépült, így jelenleg egy azonos mértékű támogatási szint elérése többletfeladatokhoz kötve érdemi nehézséget okoz.

■ Mi alapján bírálják majd el, hogy ki részesülhet támogatásban?

– Fekete Péter kulturális államtitkár több alkalommal hangsúlyozta, hogy a beadott pályázatok alapján az államtitkárság saját hatáskörben, a döntés felelősségét felvállalva fogja közzétenni az eredményeket.

■ Mennyire tekinthető Ön szerint a most kifejlesztett pontrendszer véglegesnek?

– Ez a 2020. május 31-ig tartó időszak mindenképpen egy első verzióként értelmezhető modellnek tekinthető. Ezzel kapcsolatos véleményemet három okkal tudom alátámasztani. Elsőként ez az életbe léptetett koncepció az államtitkárság saját innovációja. Annak kialakításában a szimfonikus zenekarok nem vettek részt. A nyári egyeztetések során az államtitkárság néhány apróbb észrevételt beemelt a tervezetbe, azonban az államtitkár jelzése és tájékoztatása szerint érdemi korrekcióra az első szakasz lezárását követően, annak tapasztalataira építve kerülhet sor.

Másodszor elmondható, hogy ez a támogatott periódus 17 hónapnyi időszakot ölel fel, mely időszak több mint felén túl vagyunk, a korábban megtervezett évad okán viszont még egyetlen zenekar sem kezdte el a koncepció által ösztönzött és a magasabb támogatás reményében önként vállalt feladatok (köztéri és templomi koncertek) megvalósítását.

Harmadrészt számomra magától értetődő, hogy a FZ-FZ program hosszú távú fenntartása és hangsúlyos jelenléte a magyar zenei életben igényli a program pontosítását. Erre szándékosan leginkább egy nem szimfonikus zenekari példával szeretnék rávilágítani: a „FZ-FZ” koncepció 10 különböző szakmai kategóriát alkalmaz, melyek közül az egyik a „Két hazai rangos koncertteremben történő megjelenés (Müpa, Zeneakadémia)”.

Mély meggyőződésem, hogy a pécsi Kodály Központ mind Magyarországnak, mind az egyetemes zenei életnek a fent említett kategóriába eső hangversenyterem, azaz rangos koncertterem. A kilenc éve működő Kodály Központ valamennyi fellépő zenekarával, előadóművészával, karmesterével, a produkciókról recenziót adó kritikusokkal a házban élve kivétel nélkül találkozom. Egytől egyig valamennyi előadó számára az ezen a színpadon való művészi jelenlét a szakmai évadának egy exkluzív eseménye. Egyaránt igaz ez a zenekari művészekről a világon a legmagasabban jegyzett előadókig. A Kodály Központ stratégiai partnere a Müpa. A Müpában bemutatott külföldi projektek számára a legtermészetesebb a projekt előkészítése során, hogy a Müpa mellett további lehetséges magyarországi helyszíneként a Kodály Központot is megkeressék, mint országosan egyetlen adekvát további lehetőséget. A Kodály Központ kiemelt kormányzati beruházása, nagy